

KOMM. OG REG. DEP	
02 NOV 2005	
0511594-65	
Ark.	650.0
Avd.	K 10 1 DV

Foreldreutvalget
FOR GRUNNSKOLEN

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 Oslo

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ingebjørg Johannessen / 22 24 75 61

Vår dato
31.10.05

Deres dato
02.05.05

Vår referanse
05/313-2

Deres referanse
05/1594-2 DV

NOU 2005:6 "SAMSPILL OG TILLIT" OM STATEN OG LOKALDEMOKRATIET HØRINGSUTTALELSE FRA FORELDREUTVALGET FOR GRUNNSKOLEN (FUG)

GRUNNLAG FOR FUGs PERSPEKTIV I DENNE HØRINGEN

Foreldre er en gruppe av innbyggere i kommunen som har lovfestet rettigheter og medansvar i grunnskolen. Alle grunnskoler i Norge har foreldre i ulike tillitsverv, som medlemmer av forelderådets arbeidsutvalg og i samarbeidsutvalg eller driftsstyre. Men foreldre er fortsatt svakt representert på kommunalt nivå.

FUG ønsker i sin høringsuttalelse å legge vekt på følgende:

LOKALDEMOKRATISK PERSPEKTIV

FUG vil spesielt peke på pkt. 5 i kommisjonens mandat: "kommisjonen bør drøfte hvordan andre deltakelsesformer enn valgdeltakelse, på den ene siden, kan bidra til å supplere den representative kanalen og dermed utdype lokaldemokratiet (...)"

FUG mener at samarbeidet mellom skole og hjem er, og kan være, en meget viktig faktor for å styrke lokaldemokratiet mellom valgene. Dette kan igjen bidra til å styrke valgdeltakelsen og forbedre rekrutteringen til lokalpolitikk.

Betydningen av et velfungerende hjem-skole-samarbeid er etter FUGs mening undervurdert i et lokaldemokratisk perspektiv. Svært mange kommuner og skoler kan gjøre mye mer ut av dette samarbeidet enn det som gjøres i dag. Forskning støtter dette. FUG mener det må arbeides aktivt for å videreutvikle hjem-skole-samarbeidet også i et lokaldemokratisk perspektiv. De gode eksemplene på et gjennomgående hjem-skole-samarbeid fra for eksempel Stavanger kommune, bør tas frem som et forbilde for andre kommuner. Stavanger kommunale foreldreutvalg har en person ansatt. Det fører til at hjem-skole-samarbeid er satt i system og forankret på alle nivåer. Den ansatte har mulighet til å reise rundt på skolene for å skolere foreldrene, noe som fører til myndiggjøring og medvirkning.

FORELDREUTVALG PÅ KOMMUNALT NIVÅ

En av kommunens viktigste oppgaver i dag er grunnskoletilbudet. Siden det er kommunen som er skoleeier, er det viktig at foreldre er i nær dialog og samarbeid med skoleeier. Foreldreutvalg på kommunalt nivå er i dag ikke lovpålagt. FUG ønsker at kommunen skal pålegges å opprette slike foreldreutvalg. På den måten kan foreldres stemme bli hørt og deres medansvar være på det nivået hvor viktige beslutninger om deres barns skolegang blir tatt. Foreldrestemmen må sikres i forvaltningen, slik at innspill ikke er tilfeldige eller avhengig av ildsjeler/enkeltpersoner. Det er viktig for foreldre å delta i lokaldemokratiet uten at de må melde seg inn i et politisk parti. Foreldreutvalg på kommunalt nivå må være et formelt organ i kommunen, en høringsinstans på alle skolesaker, og et utvalg som er myndiggjort og har reell innflytelse i møte med de politiske organer. Dette er en viktig demokratisk arena.

Selv om det er staten som legger premissene for mye i norsk skole, er det kommunen som utfører og finansierer tjenestene. Da er det naturlig at foreldre som har hovedansvaret for barns læring og medansvar i skolen, får reell innflytelse i kommunen.

KOMMUNENES HANDLINGSROM

1. Klagemuligheter

FUG støtter vektleggingen av kommunenes selvstyre. Det viser seg imidlertid at det må være et minimum av økonomisk handlingsrom i kommunene om foreldre og elever skal få sine rettigheter ivaretatt. Om kommunen ikke har økonomisk handlingsrom, må foreldrene kjempe for å få oppfylt sine rettigheter. Hvis det ikke finnes noe klageorgan utenfor kommunen, blir ikke rettighetene reelle.

Staten må ha en tilsynsmyndighet slik at brukerne av kommunale tjenester kan sikres de rettigheter som er gitt i lover og forskrifter.

2. Reell mulighet for innflytelse

FUG har merket seg det som står på s. 40-42 i utredningen om kommunenes størrelse og handlingsrom. Det forutsettes at kommunen har en viss frihet og et handlingsrom for å ha et utviklingspotensiale. Hvis kommunens aktører ikke har dette, vil det ikke være en reell mulighet for innflytelse og heller ikke et fungerende lokaldemokrati.

FULLFINANSIERING AV STATLIGE REFORMER

FUG støtter kommisjonen i at nye statlige reformer bør være fullfinansiert før de iverksettes. Selv en relativt godt finansiert statlig reform som "Kunnskapsløftet" skaper likevel utfordringer for det kommunale økonomiske handlingsrommet.

Med hilsen

Loveleen R. Brenna
Leder i FUG

Ingebjørg Johannessen
rådgiver